

CENY OGŁOSZENI:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr. za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a swięteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 9, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Na froncie niżki cen.

Papierosy, sól, żelazo, cement, taryfa pocztowa.

WARSZAWA, 30. 9. W lonie czynnych decyzjach toczą się obecnie prace nad projektowaną akcją zniżki cen artykułów monopolowych i skomercjalizowanych.

Po obniżeniu cen spirytusu i cukru rozpatrywana jest obecnie możliwość obniżenia cen żelaza, cementu i drożdży oraz niektórych artykułów monopolowych.

Narady prowadzone są w szybkim tempie. Ostatecznych decyzji oczekiwano należy w przyszłym tygodniu, po powrocie p. premiera Prystora (3 października).

***

Dużo się mówi o obniżce cen soli i papierosów. Dyrekcje monopolu są przeciwnie obniżkom. Specjalnie dyrekcja monopolu tytoniowego wysuwa b. ważkie argumenty przeciw obniżce.

***

Podobnie opiera się akcji obniżki cen ministerjum poczt i telegrafów. W lonie sfer rządowych istniał pro-

ZAMACH BOMBOWY NA KASYNO OFICERSKIE W BIAŁOGRODZIE.

BIAŁOGRÓD, 30. 9. Dziś o godz. 8-ej rano Białogród zaalarmowany został gwałtowną detonacją w okolicy nowego gmachu skupużyny.

Jak się okazało, nastąpił wybuch bomby, lub maszyny piekielnej, w głównej bramie leżącej w pobliżu kasyna oficerskiego. Zamach przedstawia się niezwykle tajemniczo, gdyż kasyno przez dzień i noc strzeżone jest przez silne posterunki wojskowe.

— O —

WYCIECZKI Z POLSKI DO SOWIETÓW.

WARSZAWA, 30. 9. (wl.) Jedno z zagranicznych towarzystw okrętowych w Warszawie podjęło się organizacji zbiorowych wycieczek do Rosji Sowieckiej, według marszruty: Leningrad, Moskwa, Charków, Kijów i Rostów nad Donem. Koszt 12 dniowej wycieczki wynosić ma 1250 złotych.

Rząd sowiecki udzielił już podobno zezwolenia na te wycieczki, niema jeszcze jednak zgody na tę imprezę rządu polskiego.

— OO —

CHINCYZY MORDUJĄ JAPONCZYKÓW.

LONDYN, 30. 9. Powstanie wojsk kolejowych w Mandżurji zaczyna coraz szersze kręgi. Terytorja położone między Manczuli a Chailarem znajdują się zupełnie w rękach powstańców. Flagi republiki mandżurskiej są wszędzie usuwane.

Wskutek opanowania przez powstańców urzędów pocztowych ta część kraju jest zupełnie odcięta od świata.

Powstańcy splądrowali budynek urzędu celnego w Manczuli, przyczem wielu urzędników japońskich zostało zabitych, pozostali zaś wzięci do niewoli. Budynek rządowy i koszary zostały zbombardowane przez artylerję. Władze mandżurskie postanowiły wysłać na teren powstania 5000 kawalerzystów.

jekt obniżenia taryfy pocztowej do norm poprzednich. Obecnie opłata za przesłanie listu zwykłego w kraju kosztuje 30 groszy, uprzednio opłata wynosiła 25 groszy.

Obecna taryfa pocztowa w Polsce

jest jedną z najdroższych w Europie.

***

Nacisk rządu na kartele w kierunku obniżki cen jest coraz silniejszy. Kartele bronią się jednakże „z całych sił” przed obniżką.

W Meksyku jak w Sowietach...

ENCYKLIKA OJCA ŚWIĘTEGO.

RZYM, 30. 9. (wl.) Ojciec Święty ogłosił nową encyklikę o ciężkich warunkach życia religijnego w Meksyku, specjalnie zaś o prześladowaniach, na jakie narażeni są katolicy bez względu na istnienie tymczasowego układu, który miał im zapewnić spokój i swobodę wyznań. Encyklika przypomina szereg faktów z ostatnich lat, jak zakaz nau-

czania religji w szkołach, znaczne ograniczenie liczby księży i t. d., poczem podkreśla analogję tych prześladowań z prześladowaniami w Rosji Sowieckiej. Ojciec święty wzywa do zaprotowania przeciwko tego rodzaju faktom i udziela kierowi oraz wiernym instrukcji.

Rozwiązanie 7 i 8 klasy gimnazjum w Stryju po aresztowaniu uczniów-kryminalistów.

STRYJ, 30. 9. (wl.) Przed kilku dniami w gimnazjum ukraińskim w Stryju ujawniono skandaliczny fakt udziału uczniów - ukraińców w bandzie złodziejskiej, która dokonała napadu rabunkowego. Aresztowano wówczas kilkunastu uczniów.

Kuratorjum lwowskie, na podstawie wyników śledztwa rozwiązało obecnie 7 i 8 klasę tego gimnazjum i zarządziło nowe wpisy. Przyjmowani będą tylko uczniowie, których zachowanie się jest wzorowe.

Liczba ofiar w Grecji wzrasta z godziny na godzinę

Nowe wstrząsy podziemne. — Panika wśród ludności

ATENY, 30. 9. — Cała Grecja żyje pod znakiem nadchodzących ustawicznie z Macedonii niebezpiecznych wieści o coraz to nowych wstrząsach ziemi i rosnących z godziny na godzinę licznych ofiar katastrofy. Dzienniki stolicy Gre-

cji wydają nieustannie dodatki nadzwyczajne, poświęcone wydarzeniom na terenie trzęsienia ziemi.

Ubiegłej nocy półwysep Chalkidike przeżył znów nowe wstrząsy, które dopełniły zniszczenia. W wielu miejscach

potworzyły się w ziemi szczeliny na przestrzeni kilku metrów. Koło wybrzeża zauważono obniżenie się terenu od 4 do 10 metrów. Wszystkie domy w tych miejscach runęły.

Wstrząsy ziemi na Chalkidike spowodowane są przez wybuch podmorskiego wulkanu, znajdującego się niedaleko wybrzeża.

Innego rodzaju charakter mają wstrząsy ziemi, jakie zanotowano wczoraj w Salonikach, jest to trzęsienie ziemi, jak twierdzą uczeni, tektoniczne.

Wstrząsy te wyrządziły w Salonikach również bardzo poważne szkody w budynkach. Bogaci mieszkańcy miasta masowo uciekają do Aten, pozostali obozują za miastem, bądź też na plażach. Nikt nie odważył się spać w domu w obawie przed powtórzeniem się katastrofy. Dziś rano wstrząsy w Salonikach znów się powtórzyły.

Do Aten napływają od wczesnego ranka wiadomości o nowych zniszczeniach i nowych ofiarach we wschodnich macedońskich. Według najnowszych doniesień liczba zburzonych domów sięga 3.000. Ofiary w ludziach mają być bardzo wielkie.

PLOTKI ENDECKIE.

WARSZAWA, 30. 9. (wl.) Prasa endecka podała dzisiaj wiadomość o zwołaniu przez prezydenta Rzplitej sejmiku i senatu w dniu 1 października.

Wiadomość ta jest wyssana z palca i należy do zwykłych bajd endeckich, p. prezydent bowiem żadnego zarządzenia w tej sprawie nie wydawał.

Tragiczne pokłosie śmierci

SKUTKI STRZAŁÓW NA WIWAT.

TREMBOWLA, 30. 9. (wl.) We wsi Wieniawka pod Trembowlą w czasie zabawy w chacie gospodarza Susulskiego, jeden z parobków począł strzelać z karabinu na wiwat.

Skutki strzałów były fatalne. Kule zraniły śmiertelnie trzy osoby. Dwie osoby zmarły na miejscu, trzecia do-

gorywa w szpitalu.

Prerażony skutkami strzałów właściciel karabinu, odebrał parobkowi karabin i odszedłszy na bok popełnił samobójstwo.

W kilka chwil później niefortunny strzelec - parobek również pozbawił się życia.

Napad uzbrojonej bandy na posterunek graniczny.

BIAŁOGRÓD, 30. 9. (PAT.) Nocy ubiegłej banda złożona z 10 uzbrojonych osób usiłowała przekroczyć granicę jugosłowiańską, kierując się ku posterunkowi granicznemu.

Napastnicy przyjęci zostali ogniem jugosłowiańskiej straży granicznej i usiłowali przedrzeć się siłą, lecz zostali odparci na terytorjum bułgarskie.

Niszczący huragan na Riwjerze francuskiej

PARYŻ, 30. 9. Ubiegłej nocy nad Riwierą francuską przeszedł gwałtowny huragan, który wyrządził wielkie szkody.

W St. Maxime około tysiąca ludzi opuściło swe domy, które zostały zalane wodą. Rzeczka Preeonil wystąpiła z brzegów, zalewając dzielnicę miastecz-

ka. W Jouan les Pins woda zalała ulicę na wysokość 2 metrów. Również w miejscowościach Frejus, St. Raphael i Cannes powódzie wyrządziły wielkie szkody.

Ruch na kolejach i szosach jest przerwany. Winnice zniszczone.

Z pism i depeesz.

KRÓL MICHAŁ KWIEK W HAMBURGU NA CZELE OBOZU 40 CYGANÓW Z POLSKI.

Od paru dni bawi w Hamburgu grupa polskich cyganów z Poznania, złożona z 40 osób, z królem cygańskim Michałem Kwikiem na czele. Cyganie udają się stąd okrętem do Hiszpanji, gdzie mają założyć warsztat kotlarski. Obóz cygański jest dla hamburczyków wielką sensacją.

—oOo—

SUKCESY DELEGACJI POLSKIEJ NA KONGRESIE PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

W Paryżu obraduje międzynarodowa konferencja pracowników umysłowych. Z Polski przybyli pp.: Kościński i Gacki.

Z jutrzejszego posiedzenia zjazdu dwa fakty są godne zanotowania.

1) Zgłoszony przez p. Kościńskiego referat o ubezpieczeniach społecznych, dyskusja nad tym referatem, a w konsekwencji przyjęcie rezolucji, opierającej się na polskim systemie ubezpieczeń.

2) Dokonanie wyboru do władz konferencji. Na stanowisko radnego i zastępcy sekretarza generalnego powołany został z Polski Kościński, który również wybrany został do międzynarodowego biura pracy na miejsce ustępującego przedstawiciela Czechosłowacji.

—oOo—

ZARAZA KRZYŻACKA W KOŚCIELE.

Na zebraniu polskiego stowarzyszenia Świętej Róży, odbytem pod przewodnictwem księdza wikarego Maurera, ksiądz ten wygłosił przemówienie w języku niemieckim, jakkolwiek uczestnikami zebrania byli polacy. Ksiądz ten zapowiedział przytem, że nie życzy sobie, aby na pogrzebach i nad grobami śpiewano i odprowadzono modły w języku polskim, gdyż polska modlitwa „robi złe wrażenie“.

Stanowisko to wywołało żywy protest ze strony zebranych na sali kobiet polskich, które też natychmiast opuściły salę, nie mogąc zgodzić się z takim wprowadzeniem hakatyizmu do kościoła.

Na to ks. Maurer zarzucił kobietom, że „nie są prawdziwymi katoliczkami, skoro chcą się modlić tylko po polsku“.

—oOo—

ECHA AFERY KOKAINOWEJ.

W związku z wykryciem afery kokainowej na Śląsku władze przeprowadziły trzy rewizje, mianowicie w mieszkaniu b. komisarza p. p. w Będzinie Laucha w Katowicach, narzeczonej jego, członkini baletu katowickiego p. Walte, oraz w mieszkaniu p. Nowakowej żony sekretarza sejmu śląskiego w Katowicach. Wynik tych rewizyj był negatywny.

Aresztowany we Lwowie bohater tej afery, Kazimierz Lach, został zwolniony i oddany pod dozór policji. Nowakowa siedzi w więzieniu.

LUDNOŚĆ POLSKA W CZECHOSŁOWACJI.

Z Moraw czeskich donosi prasa, że komuniści podjęli szeroką akcję w swoim organie „Głosie Robotniczym“, w którym energicznie domagają się upaństwowienia szkół polskich, wysuwając ten sam postulat na szeregu zgromadzeń publicznych, urządzanych nie tylko na polskim obszarze etnograficznym, ale nawet na terenie ostrowskim. Niektóre czasopisma, jak „Robotnik Śląski“ i „Gazeta Kresowa“ podawają w wątpliwość szczerą intencję tej akcji.

—oOo—

WSPÓLNY REPREZENTACYJNY DOM ROBOTNICZY W KARWINIE.

Sekcja polska i czeska związku górników w Karwinie wszczęły wspólną akcję w celu stworzenia domu reprezentacyjnego. Zakupiono już kino „Orpheus“ w Karwinie wraz z przyległym budynkiem. Z tych obiektów kiedyś ma powstać dom robotniczy w Karwinie. W tym celu zwołano do Karwiny wspólną konferencję rewizorów przedstawicieli wszystkich organizacji soc. demokr. polskich i czeskich zagłębia karwińskiego, w której wzięło udział 120 osób obu narodowości.

REWOLUCJA W KRAINIE KAWY.

WOJNA DOMOWA W BRAZYLII. — SAO PAULO PRZECIW RIO DE JANEIRO. — POWRÓT DO PRAWA I KONSTITUCJI. — REWOLUCJA R. 1932 ZEMSTĄ ZA PRZEWROT R. 1930. — PREZYDENT VARGAS. — ROLA NIEMIECKICH SZTABOWCÓW.

Brazylja jest od 9 lipca terenem zażartej wojny domowej, której zaciekleść i podłoże nadają jej zupełnie odmienny charakter od dotychczasowych tak częstych, a zazwyczaj niekrwawych i niezbyt poważnych przewrotów. Ośrodkiem rewolucji jest stan brazylijski Sao Paulo i miasto tego samego imienia, drugie z kolei pod względem ludności po stolicy Rio de Janeiro, a równocześnie największy port brazylijski. Stan Sao Paulo jest ośrodkiem produkcji i wywozu kawy, stano-

więcej najwybitniejsze źródło bogactwa brazylijskiego. Obszar stanu Sao Paulo równa się połowie obszaru Polski.

Wojska powstańców i prezydenta, dr. Getulio Vargas, liczą razem najwyżej 60.000 ludzi. Jest między nimi bardzo wielu mieszanów, murzynów i czerwonoskórych, gdyż portugalezy, którzy skolonizowali Brazylię i których język jest tam panującym, najłatwiej ze wszytkich białych narodów wechodzą w związek z rasami kolorowymi.

Dotychczas rewolucje brazylijskie miały na celu zdobycie władzy przez poszczególne jednostki, względnie kliki. W tym wypadku jednak, obok pierwiastka osobistego, występuje również pierwiastek ideowy. Dowodzi tego fakt, że prawdziwy entuzjazm rewolucyjny panuje w Sao Paulo.

Hasłem rewolucji w Sao Paulo jest „powrót do prawa i do konstytucji“. Zwraca się ona przeciwko dyktaturze prowizorycznego rządu prezydenta Vargasa, który jest u władzy od rewolucji październikowej w r. 1930. Vargas rozpędził parlament pod pozorem, że przeszkadza mu w pracy nad odnowieniem i rozbudową kraju. Próbowal wprowadzić oszczędności przez radykalne ograniczenie ilości urzędników i zbędnych wydatków, tak, że mógł wyrównać budżet, nie uciekając się do nowych pożyczek. Zapobiec spadkowi waluty i chwilowo wzmocnić tętno życia handlowego i przemysłowego. Starał się również o poprawę stosunków na terenie szkolnictwa i opieki społecznej.

Mimo to prezydent nie zdobył sobie sympatii ludności. Twierdząco o nim w kraju, że jest człowiekiem słabym, narzędziem w rękach kliki generałów. Do wybuchu rewolucji przyczyniła się również tradycyjna rywalizacja między Rio de Janeiro i Sao Paulo, przyczem ten ostatni stan, na równi z innymi, sprzeciwił się ograniczeniu swojej autonomii przez centralne władze. Zarzucano również prezydentowi, że nie dość dba o wywóz kawy i że zbyt pochopnie otworzył kraj dla obcych kapitałów.

Obecna rewolucja jest odwetem za przewrót w październiku 1930, kiedy powstańcy, tym razem ze stolicy i z innych stanów, zbuntowali się przeciw prezydentowi Washingtonowi Luizowi ze Sao Paulo za to, że protegował swój stan rodzinny i ludzi, stamtąd pochodzących. Obecnie Sao Paulo, odsunięte przed dwoma laty od wpływu na władzę centralną, stara się zemścić na ówczesnym zwycięsę.

Nie można twierdzić, aby powstanie miało na celu zupełnie uniezależnienie się zbuntowanego Sao Paulo, a wskutek tego rozpadnięcie się olbrzymiej Brazylii na kilka części. Chodzi raczej o inny układ sił i wpływów wewnątrz państwa. Chociaż obiegują również pogłoski, iż rewolucjonisci starają się zagrazić o uznanie ich za stronę wojującą, co byłoby wstępem do oderwania się. A są przytem i w stolicy koła, które nie martwiłyby się zbytbytno w powód oderwania się Sao Paulo, gdyż dotychczasowe cla ochronne, powodujące drożyznę, wprowadzone zostały głównie na żądanie przemysłu brazylijskiego, mającego w Sao Paulo swą główną siedzibę.

W każdym razie ponawiane rokowania o zawieszenie broni pomiędzy stronami wojującymi nie doprowadziły do rezultatu, a krwawsze walki dały się jeszcze bardziej odczuć eksportowi brazylijskiemu i tak już dotkniętemu kryzysem. Walka ta jest niestety szkodliwa dla Brazylii, a w razie przedłużenia jej może stać się zgubną. Rewolucja brazylijska odbija się również na interesach innych państw zaangażowanych w Brazylii, a przedewszystkiem Stanów Zjednoczonych, które ulokowały tam około pół miljarda dolarów. Warto wreszcie wspomnieć, że operacjami wojennymi po stronie paulistów kierują byli wyżsi oficerowie niemieccy. W południowej Ameryce następuje obecnie najpiękniejsza pora roku. A to może przewlec zgubne dla kraju operacje wojenne i walki domowe.

W. J.

Dziś w sobotę o godz. 6 wiecz. zostaje otwarty w Sosnowcu pierwszorzędnny lokal restauracyjny p. f.

Restauracja Warszawianka

Telef: 2 61

Kuchnia pierwszorzędnna. — Trunki doborowe. — Ceny niskie. Codzienne od godz. 7 wiecz. koncert pierwszorzędnego zespołu pod batutą utalentowanego wirtuoza, ulubieńca Publiczności p. B. PASTERA

Z poważaniem ZARZĄD.

Wystrzegac się podejrzanych spółdzielni!

Ostrze kryzysu dotknęło wszystkie klasy i zawody, wszędzie spowodowało spadek obrotów i redukcję dochodów. Powiększyły się chyba jedynie kadry wszelkiego rodzaju oszustów, aferzystów i wydrwogroszów, spekulujących na nędzy, naiwności i łatwowierności ludzkiej. Pomnożyły się również formy i metody działania tego oszukańczego pasożytnictwa społecznego, które tem trudniej rozpoznać i zwalczać, że swoje kryminalne praktyki najczęściej ukrywa pod płaszczykiem akcji społecznej i działalności spółdzielczej.

Przed kilku laty byliśmy świadkami powstawania, zwłaszcza na terenie Małopolski, w Krakowie i Lwowie, różnych banków, kas i „spółdzielni“ kredytowych, z którymi kryli się krajowi i zagraniczni aferzyści i kombinatory, przeważnie żydzi. Przy pomocy całej armii akwizytorów sprzedawali w oszukańczy sposób na raty popularne wówczas dolarówki, premjówki budowlane i inne papiery procentowe. Ludzie nieświadomi, wprowadzeni w błąd szumnymi obietnicami, nietylko przepłacali kilkakrotnie wartość tych papierów, ale po zaplaceniu ostatniej raty zamiast obiecanych dolarówek czy premjówek, otrzymywali nieznaczące poświadczenia, że są „współwłaścicielami“ tych papierów. Skargi sądowe pozostały bez skutku, gdyż okazało się, że za rzekomymi spółdzielniami stało kilku sprytnych aferzystów, którzy wczas się ulotnili.

Przykre doświadczenia poszkodowanych i ostrzeżenia prasy zrobiły swoje: interes w dolarówkami i premjówkami dzisiaj nie idzie. Dlatego spryciarze i kombinatory zabrali się w inny sposób do nabierania naiwnych. Wiedząc, że są milijony kandydatów na pożyczki, zaczęli tworzyć tu i owdzie anonimowe, podejrzane spółdzielnie: hipo-

teczno - budowlano - parcelacyjno - oszczędnościowe, posagowe i inne, które przy pomocy szumnej reklamy prasowej i natrętnej akwizycji domowej obiecują ludziom długoterminowe i niskoprocentowe pożyczki. Przeważnie oszukańcze te spółdzielnie żądają zapisania się na członka, opłaty wstępnego i miesięcznych wplat na udział. Pożyczka jest „murowana“, trzeba tylko czekać swojej kolei, najdłużej 6 miesięcy! Zwykle pomimo najakuratniejszego placenia rat, pożyczki się nie otrzymuje, taki rzekomy „bank“ czy taka rzekoma „spółdzielnia“ staje się głuche na wszelkie pisma i wreszcie z prasy ludzie się dowiadują, że „spółdzielnia“ upadła, że aresztowano członków jej zarządu jako zwyczajnych oszustów itd. Rzecz jasna, wszelkie wpłacone raty przepadają, pozostaje żal i wstyd.

Dlatego ostrzegamy wszystkich przed owymi niebieskimi ptaszkami, kryjącymi się w tężowym sztan darze spółdzielczości. Zasadą powinno być, że wszystkie sprawy pieniężne załatwia się w spółdzielni kredytowej, należącej do związku rewizyjnego i solidnie prowadzonej, w której zarówno członkowie jak i zarząd oraz rada nadzorcza składają się ze znanych w okolicy obywateli. Wystrzegac się natomiast należy wszelkich nieznanych, t. zw. „dzikich“ spółdzielni, mających siedzibę w innych województwach czy w innych dzielnicach, a obiecujących na dogodnych warunkach tanie pożyczki, czy jakieś inne „świetne“ interesy finansowe. Nigdy nie wiadomo, czy za taką spółdzielnią nie stoją oszuści i aferzyści. Jeżeli się ma wątpliwości, czy jakaś podejrzana spółdzielnia należy do związku rewizyjnego, to trzeba się zwrócić po odpowiednie informacje do rady spółdzielczej przy ministerjum skarbu (Warszawa, ul. Rymarska 5), lub do najbliższego związku rewizyjnego.

Kto wygrał na loterii?

Zł. 50.000 nr. 146733.
Zł. 20.000 nr. 34595.
Zł. 15.000 na n-ry: 94324 142687
Zł. 10.000 nr. 93850.
Zł. 5.000 nr. 109598 123315.
Zł. 3.000 na n-ry: 24274 44826 67180.
Zł. 2.000 na n-ry: 2672 14883 18742 45701 922 57075 58392 79917 93410 97799 98645 100741 121660 122389 139496 146756 153172 156796.

Zł. 1.000 na n-ry: 3769 8200 11043 15858 22926 23616 28684 29264 31974 34942 35080 40193 42387 43584 44174 48166 51444 848 52369 53175 311 55123 56672 60998 62856 66084 69042 76855 78961 79685 81063 84578 86291 90608 92226 477 99328 869 101564 103512 104620 110200 118203 353 120968 73 129855 132246 139995 145554 159328.

Na froncie robotniczym.

Kłamstwa „Polonji“ o wypowiedzeniu umowy w górnictwie Za łębiam Dąbrowskiego.

Wczorajsza „Polonja“ podała wiadomość, jakoby przemysłowcy zamierzali wypowiedzieć umowę zbiorową, regulującą warunki plac w przemyśle górnym. Jednocześnie, „Polonja“ dodaje, że wiadomość ta wywodziła wśród sfer robotniczych zrozumiałe zaniepokojenie, a centralny związek górników zwołuje w tej sprawie konferencje delegatów robotniczych.

Według zasięgniętych przez nas informacji w tej sprawie w inspektoracie pracy i radzie zjazdu przemysłowców górniczych, wiadomość „Polonji“ o zamiarze przemysłowców wypowiedzenia umowy zbiorowej, nie odpowiada prawdzie. Jest to zwykła plotka wyszana z palca, a puszczona zdaje się przez „Polonję“, w celu szerzenia fermentu wśród rzesz robotniczych.

BEZPŁATNE URLOPY NA KOP. „SATURN“.

W związku z uruchomieniem kopalni „Jowisz“ w Wojkowicach Kopalni „Saturn“ pracować będzie na trzy dniówki w tygodniu, na jedną mianę.

Od pierwszego bm. zarząd kopalni ma udzielić części robotnikom jednomiesięcznego bezpłatnego urlopu.

KURSY OŚWIATOWE Z. Z. Z. W ZAWIERCIU.

Ostatnio przy współudziale inspektora Samorządu gminnego p.

Październik.

Dziesiąty z kolei w obowiązującym obecnie kalendarzu gregorjańskim miesiąc październik nosił w języku staropolskim nazwę „pajęcznik“ lub „winik“. Polską swą nazwę zawdzięcza on wędziom, które przykrywają włókno na lnie, a w miedzeniu oblatują.

Kalendarz kościelny na październik wykazuje tylko jedno ważniejsze święto, a mianowicie Matki Boskiej Różańcowej. Pierwsze ślady nabożeństwa różańcowego w Polsce ukazują się już w XIII wieku. W r. 1483 papież Innocencjusz VIII nadał już odpusty różańcowe dla bractw kościelnych w Krakowie.

Z ważniejszych wydarzeń historycznych, które miały miejsce w październiku wymienić należy: Unja Horodelska Polska z Litwą (2.10 1413), klęska polaków i śmierć Żółkiewskiego pod Cecorą (7.10 1620), zwycięstwo Jana III pod Parkanami (9.10 1683), zwycięstwo Jana III pod Chocinem (10.10 1672), śmierć Tadeusza Kościuszki w Solurze (15.10 1817), bitwa narodów pod Lipskiem (16.10 1813), śmierć ks. Józefa w Elsterze (13.10 1813), traktat rozbioru Polski między Rosją i Prusami (24.10 1795), połączenie się Śląska Cieszyńskiego z Polską (30.10 1918).

Październik jest już miesiącem jesiennym i wszystkie przysłowia ludowe mówią przeważnie o nadchodzącej zimy. Mówi się więc po wsiach: „Gdy nie rychło liść opada, zima ostra bywa ruda“, — albo też „Od św. Urszuli, oczekuj śnieżnej kszuli“.

Lud wiejski, będąc zdania, że pod względem pogody październik podobny bywa marcowi, powiada zwykle: „Miesiące październik, obraz marca wierny“. Ogrody i pola już puste, mówi o tym mów inne przysłowie: „Na św. Franciszka — chłop już w polu nie nie zyska“. Grzmoty w tym miesiącu są przepowiednią niedobrą, bo „Grzmot październikowy — przynosi niestatek zimą“.

O ile pierwsza połowa października jest bardzo często pogodna i słoneczna, przynosząc jeszcze krótką iluzję lata, o tyle druga połowa tego miesiąca przynosi już dni deszczowe i ponure. Ziemia, obdarta z szaty zielonej czerni się wszędzie żalobnie, wiatr szumi żalobnie.

Jednym słowem nastaje okres smutnej i ponurej jesieni.

St. Malanowicza odbyło się zebranie grupy robotniczej BBWR.

Po załatwieniu drobniejszych spraw organizacyjnych, na przewodniczącego grupy wybrano p. Jana Göetla. Poza tem omówiono szczegółowo program kursu oświatowego.

Kurs ten prowadzony będzie przez 6 miesięcy, począwszy od dnia 15 października r. do 15 kwietnia 1933 r., po 8 godzin tygodniowo. Kurs ten dzielić się będzie na dwie odrębne części, a mianowicie na kurs przodowników, to znaczy że uczęszczać nań będą ludzie, którzy kierują obecnie organizacjami, oraz na kurs ogólny dla wszystkich

członków organizacji Z. Z. Z. i pokrewnych.

Na kurs przodowników uczęszczać będzie najwyżej 40 osób, natomiast liczba uczestników kursu ogólnego ograniczona nie będzie.

Kurs ogólny obejmować będzie tylko 4 godziny tygodniowo i w programie będą referaty o charakterze popularnym, oraz wyświetlanie odpowiednich obrazów.

Kurs dla przodowników obejmować będzie język polski, historję polską, rachunki, naukę o Polsce współczesnej, ustawodawstwo społeczne, ekonomję i higienę.

Nowe redukcje i stale powtarzająca się historia w fabryce Westena w Olkuszu.

Zarząd fabryki p. Westena w Olkuszu zredukował w ostatnich dniach nowych około 200 robotników powtarzając oklepaną śpiewkę: brak zamówień. W istocie tak nie jest.

Zamówienia do fabryki napływają od dłuższego czasu tak na eksport, jak i do kraju (emalja). Rzecz charakterystyczna, że niektóre zamówienia zarząd fabryki zwraca zamawiającym z powodu jakoby niemożności dostarczenia towaru na termin. Polityka taka wygląda na paradoks, jeżeli się zważy, że jednocześnie zwalniani są robotnicy w tym ciężkim czasie i że z powodu zamknięcia wszystkich niemal emaljerskich fabryk w Polsce, dzięki skartelizowaniu ich przez koncern Westena, zamawiający gdzieindziej towaru nie dostaną, lub dostaną go z trudnościami. Z drugiej strony ustala się fakt, że

zwolnieni robotnicy będą przyjmowani z powrotem, lecz na innych, oczywiście gorszych warunkach.

Obecnie fabryka posiada zamówień na około 36 wagonów gotowych naczyń, czyli, że powinna nietylko nie redukować, lecz powiększyć ilość lotychezowych robotników przynajmniej o 50 procent.

Kryzysu finansowego w takim stopniu, jak inne przedsiębiorstwa przemysłowe, fabryka Westena nie odczuwa, karygodnym więc jest niewypłacanie na termin robotników i takie szalone zaległości od szeregu tygodni, bodaj, że nie miesiąc. Robotnicy — wierzyciele fabryki wprost obawiają się mocniej upominać się o wyrównanie zaległości w obawie przed zredukowaniem poszczególnych osób.

Aresztowanie dwóch urzędników URZĘDU SKARBOWEGO W DĄBROWIE ZA POBIERANIE ŁAPÓWEK.

W ubiegłą środę policja śledcza w Sosnowcu zatrzymała dwóch urzędników urzędu skarbowego w Dąbrowie, oskarżonych o pobieranie od miejscowych kupców łapówek.

Zatrzymanych urzędników po przesłuchaniu zwolniono, wczoraj zaś na polecenie prokuratora zostali oni ponownie aresztowani i osadzeni w więzieniu.

Sztandar związku podoficerów rezerwy w Dąbrowie.

W dniu 2 października b. r. kolo dąbrowskiego związku podoficerów rezerwy Rzplitej, w obecności dostojnych protektorów: ks. biskupa Kubiny, wojewody kieleckiego J. Paciorkowskiego i gen. dywizji Łuczyńskiego — święcie będzie swój sztandar organizacyjny.

Szybki, żywiołowy niemal rozkwit organizacji podoficerskiej, szczególnie na naszym terenie, stanowi b. szczególny i zasługujący na uwagę dowód, iż jednocześnie się organizacje jednego z podstawowych elementów armji narodowej — jakim bezwzątpienia jest podoficer polski — jest objawem zdrowym i pocieszającym.

Że zaś doceniamy wagę organizacji b. wojskowych, niechże za dowód posłuży ten fakt, że niedzielnej uroczystości osobiście będą patronować do-

Wycieraczki, szczotki do szorowania, mydła toaletowe i do prania, oliwa do palenia, farby, pokost szybko schnący, penszle i lakiery po cenach najniższych poleca

Skład Apteczny S. Moneta
DĄBROWA - GÓRNICZA, ul. SOBIE-
SKIEGO 29.
Telef. 1.03.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Dzisiaj: Remigjusza
Jutro: NMP. Róży
Wschód słońca: 5:36
Zachód słońca: 5:24.

RADJO

WARSZAWA.

Sobota, 1 października.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. L. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Muzyka jazzowa. 15.30. Wiad. wojsk. 15.40. Słuch. dla dzieci. 16.05. Arje i pieśń. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Przegląd wydawnictw periodyczn. 17.00. Koncert popołudn. 18.00. Naboż. z Wilna. 19.00. Muzyka religijna. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. R. 19.45. Wiad. ogrodnicze. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Muzyka lekka. 20.55. Na widnokręgu. 21.10. D. c. koncertu. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.05. Utwory Chopina. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Sobota, 1 października.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. z Warsz. 12.20. Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Płyty. 14.00. Kom. gospod. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Intermezzo muz. 15.30. Tr. z Warsz. 16.05. Intermezzo muzyczne. 16.20. Skrzynka poczt. 16.40. Tr. z Warsz. 18.00. Naboż. z Wilna. 19.00. Muzyka religijna. 19.15. Feljeton sportowy. 19.30. Program na dz. nast. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 19.45. Lato w Czechosłowacji. 20.00. Tr. z Warsz. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Tr. z Warszawy.

WARSZAWA.

Niedziela, 2 października.

10.00. Program na dz. nast. 10.05. Nabożeństwo w Poznaniu. 11.35. Co ma na celu ubezpieczenie społeczne. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Urz. kom. PIM. 12.15. Poranek symf. z Filh. Warsz. 14.00. Kom. roln. 14.05. Zakończenie prac konkursowych ml. wiejskiej. 14.25. Muzyka. 15.00. O krzewach jagodowych. 16.00. Co się dzieje na świecie. 16.15. Obrazek dla dzieci. 16.25. Płyty. 16.40. Kom. Zw. Prac. Gmin Wiejskich. 16.45. Wiad. przyjemne i pożyteczne. 17.00. Koncert popołudniowy. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Muzyka lekka. 18.55. Rozmaitości. 19.20. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.25. Od Sasa i od lasa. 20.00. Tr. z Wiednia. 22.10. Muzyka tan. 22.55. Urz. kom. PIM. i kom. policyjny. 23.00. D. c. muzyki tan.

— 000 —

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.
W niedzielę, dnia 2.10. O godz. 4 popołudniu i 8 wiecz. dwa widowiska oryginalnej sztuki ludowej pióra prof. St. Ligonia pt. „Wesele na Górnym Śląsku“. Ceny miejsc od 80 gr. do 2.99 zł. dziecięcej stojące 40 gr. Przedsprzedaż biletów u p. Cechowskiego.

W czwartek, 6.10. o godz. 8.30 wiecz. wystąpi artystyczny zespół bałajkowy z księżną Gagarinową oraz przybyli z zagranicy chór kozaków — czerkiesów. Oryginalne kostjumi i całkowicie zmieniony program niewątpliwie zapewnią tej imprezie duże powodzenie. Ceny miejsc od 99 gr. do 3.50 zł.

— 0 —

OGÓLNA.

(o) 1.169 kandydatów na każde 100 wolnych posad. Według ostatnich danych głównego urzędu statystycznego na lipiec r. b., na każde 100 wolnych posad było ogółem 1.169 kandydatów.

Największa stosunkowo liczba poszukujących pracy zarejestrowana została w grupie pracowników umysłowych, w której na każde 100 wolnych miejsc kandydowało 7.192 osób. W przemyśle włókienniczym liczba kandydatów na każde 100 wolnych miejsc wynosiła 6.185 osób, w górnictwie 2.970, w przemyśle metalowym 2.423, w przemyśle budowlanym 1.538, w grupie robotników młodocianych 1.085, wśród robotników niewykwalifikowanych 653, w hutnictwie 755, w grupie robotników rolnych 225, w innych grupach zawodowych 3.092.

(o) Groźba dalszych redukcji cudzoziemców we Francji. Delegacja organizacji górników we Francji zwróciła się do ministra przemysłu i handlu o ograniczenie przywozu węgla z zagranicy, wobec bezrobocia wśród górników francuskich. Minister oświadczył delegacji, że bezrobociu wśród górników zapobiec może w zupełności zwolnienie z pracy w kopalniach 25 proc. zatrudnionych w nich cudzoziemców.

Zarządzenia, które zostaną w tej sprawie wydane, dotkną również górników polskich, których wielu zatrudnionych jest obecnie w kopalniach francuskich.

Dla sąsiadów z zachodu i wschodu, stojących z bronią u granic naszych, dobra, mocna i głośna to będzie odpowiedź, kiedy tyściem piersi, zjednoczeni uroczystą chwilą, rzucimy piękne słowa hymnu—ślubowania: „Nie damy ziemi skąd nasz ród“.

Cuda Teresy z Konnersreut

W wieńcu niezwykłych legend.

Głośną była przed kilku laty mała wioska Konnersreut. Pielgrzymowały tam setki i tysiące ludzi, żadnych ujrzenia Teresy Neumann, córki ubogiego wieśniaka, na której ciele co piątek ukazywały się krwawe stygmaty Męki Pańskiej. Teresa z Konnersreut, prosta dziewczyna wiejska, poszczęca całami miesiącami, otoczona atmosferą cudowności, ściągała do bawarskiej wioski pielgrzymów z całego świata. Wreszcie władze duchowne postanowiły ją odgradzić od ciekawości gawiedzi i nakazały jej odosobnienie w chacie rodziców. Obecnie tylko w najrzadszych wypadkach można do niej dotrzeć: ustaly wyprawy pątnicze do Konnersreut, ustaly napływy bogatych angiolków i amerykańców; powoli świat zapomina o „cudzie z Konnersreut“.

Jeden z dziennikarzy niemieckich wybrał się ostatnio do tej wioski bawarskiej i opisuje, co się w niej dzieje.

Jest rzeczą niezwykle trudną ujrzenie Teresy Neumann. Tylko ten, kto wykazał się może pisemnym pozwoleniem kurji biskupiej w Regensburgu, może dotrzeć do pokoiku, w którym samotnie przebywa. Doniedawna odbywał się handel temi pozwoleniami. Chłopi z Konnersreut sprzedawali takie pozwolenia po 10 marek. Wdała się w to kurja biskupia i położyła kres temu handlowi.

Teresa jest zatem niewidoczna. Ma obecnie już 34 lata, a wedle oficjalnej tezy od świąt Bożego Narodzenia 1926 roku nie przyjmuje pokarmów. Zaś każdego piątku na ciele jej widoczne stają się krwawe stygmaty.

Piątki — to były dawniej wielkie dni w Konnersreut. Z różnych stron kraju przybywały asfaltowym gościńcem auta i autobusy. W długim ogonku stali ludzie przed domem rodziny Neumann, by potem przejść przez pokój, w którym na tapczanie leżała Teresa. Obecnie zniknęły autobusy. Teresa jest osamotniona...

Mimo to wciąż jeszcze przyjeżdżają żadni widoki stygmatyzowanej Teresy. W wyjątkowych wypadkach udaje się im zobaczyć ją. I to wtedy, gdy przebywa w małym ogródku swych rodziców. Ale na ten widok trzeba czekać czasem tygodniami... Są tacy, którzy czekają...

A czekają w mistycznej atmosferze, panującej w wiosce. W ulicach, w ogrodach wioski jeden tylko temat stanowi przedmiot rozmów: Teresa. Opowiada się — i wierzy — przeróżne opowieści.

A więc o dziecku, urodzonym z twarzą zwierzęcą, która za wstawieniem Teresy przemieniła się w twarz ludzką; a więc o tem, jak to

Teresa powiedziała obemu człowiekowi, stojącemu przed nią, że umrze do roku, ponieważ nie wierzy, co też się stało... W ciągu 6 lat obrzymi wieńcu legend oplótl dziewczę z Konnersreut.

Opowiadają o nich z wielką gorliwością tubyley. Opowiadają o cudownych zdarzeniach, o mistycznych wypadkach, o atmosferze świętości, owiewającej izdebkę stygmatyżki. Ale nie tylko opowiadają, rów-

niez i handlują. Całe Konnersreut, to jedna wielka oberża, jeden dom zajezdny o setkach izb dla przyjezdnych. Zainstalowano w jednej z chałup księgarnię, w której sprzedaje się liczne książki i broszury o Teresie i jej żywocie i cudach.

Konnersreut stało się miejscem pobożnych pielgrzymek — choć Teresa z nakazu władzy biskupiej jest niewidoczna i pędzi od 6 lat żywot w zupełnym odosobnieniu...

Sprawa u defraudację 25 tys. złotych w T. A. Z. w Zawierciu

Onegdaj sąd okręgowy w Sosnowcu rozpoznawał sprawę 40-letniego Edwarda Gallota z Zawiercia (domy T. A. Z.) o zdefraudowanie 25.000 złotych na stanowisku ekspedytora i magazyniera towarzystwa akcy. w Zawierciu.

Zdefraudowana przez Gallota kwota pochodziła z sum asygnowanych mu na wykupienie nadesłanych dla towarzystwa przesyłek kolejowych, względnie z zainkasowanych przez niego pieniędzy.

Sensacyjnym momentem w sprawie jest to, że Gallot przez okres 10-letni, pozostając na swym stanowisku (od 1922 r.), potrafił maskować systematycznie popełnianie nadużycia, a udawało mu się to dzięki sto sunkom, w jakich pozostawał z biurami kolejowymi w Zawierciu.

Po wykryciu nadużycia okazało się, iż Gallot cieszył się b. wielkim

zaufaniem (?) urzędników kolejowych i miał o każdej porze dostęp do wszystkich biur na stacji kolejowej, tak że niejednokrotnie przebywał sam w tej czy owej kancelarii.

To właśnie Gallot wykorzystywał i przez nikogo nie obserwowany odbijał na kartkach papieru pieczęcie kolejowe, fabrykując następnie fikcyjne kwity, które opatrzone prawdziwą pieczęcią, robiły wrażenie autentycznych.

Defraudacja wyszła na jaw, kiedy kwitów zebrało się na... 25 tysięcy zł.

Gallota aresztowano i osadzono w areszcie zawierckim, w którym przebył kilka miesięcy. Obecnie znajduje się on na wolności za kaucją.

Na wniosek obrońcy Gallota, adw. Krzemuskiego, sąd odroczył rozprawę w celu zbadań nowych świadków obrony w Warszawie.

Powiatowy zjazd strażactwa w Pilicy.

Staraniem okręgowego związku straży ogniowych w Olskuszu, w roku bieżącym odbyło się na terenie powiatu olkuskiego 9 zjazdów i zawodów rejonowych, urozmaiconych biegami na 200 mtr. z przeszkodami. Wyróżniono na tych zawodach strażę stanął do zawodów okręgowych w dniu 25 bm. w Pilicy na nowym placu ćwiczebnym straży pilickiej.

W zjeździe wzięło udział 19 straży w silę przeszło 300 umundurowanych członków, 50 delegatów z różnych miejscowości powiatu, oraz dwie orkiestry, tj. z Giebla i Woli Libert. Po odczłaniu przepisowych raportów, strażę odmaszerowały do miejscowego kościoła na nabożeństwo, które odprawił ks. Ant. Kowalski. Podczas kazania ks. Kowalski podkreślił ofiarną i pełną poświęcenia pracę strażactwa olkuskiego. De-filadę straży na rynku pilickim odebrał prezes województwa, p. A. Erbe z Zawiercia, w asyście władz strażactwa.

Dyplomy zwycięskich drużyn zaszloroczne zawody otrzymał dla straży Olkusz — fabryka — p. K. Królowski, dla straży w Pilicy p. Wł. Kukla, dla straży w Siadcu — p. Wł. Dercz, i dla straży w Woli Libertowskiej p. B. Studziński.

Złodziej w przebraniu konduktora

DOKONYWAŁ KRADZIEŻY W POCIĄGACH NA LINJI KATOWICE — CZĘSTOCHOWA.

Przed kilku dniami donosiliśmy o zatrzymaniu znanego złodzieja kolejowego Stanisława Nowickiego, który osadzony został w więzieniu. Dowiadujemy się dziś szczegółów, dotyczących tego ptaszka. Otóż Nowicki dokonywał kradzieży w przebraniu konduktora kolejowego.

Nikt nie mógł się domyśleć, że konduktor, który rzekomo pełnił służbę, mógł się dopuszczać kradzieży. Sprytny złodziej, nie wzbudzał najmniejszego podejrzenia, dokonywał przez dłuższy czas poważnych kradzieży w przedziałach druciekowej klasy pociągów, kursujących na linii Katowice — Częstochowa.

W krótkim stosunkowo czasie Nowicki skradł walizkę z garderobą i bielizną Zofiji Piątkowskiej z Zawiercia, walizkę z garderobą adwokatu Bernardowi Tropperowi z Łodzi, paszczę kolejowy i książki

Ćwiczenia i zawody konkursowe odbyły się sprzyjście i według programu. Na podstawie ocen ćwiczeń szkolnych, taktycznych i alarmowych, sąd konkursowy ustalił następującą kolejność: I miejsce straż ogniowa w Siadcu, osiągnęła 97 pkt., drugie — straż Wola Libertowska — 89 pkt., trzecie Łobzów — 55 pkt., czwarte — Soleca 43 pkt. i piąte Bętkowice — 31 pkt.

Sąd konkursowy stanowili pp. st. inżynier E. Woeltman z Zawiercia (przewodniczący), st. inżynier St. Szwaja z Częstochowy (sekretarz) i naczelnik rez. Grabowski z Łaz (sędzia). Zawody i zjazd zostały zakończone przemówieniami zwierzchnictwa straży z apelem do dalszej owocnej pracy.

Przybyłe strażę cehowała gotowość i zapał, co słusznie podkreślił w przemówieniu swym prezes p. Erbe, specjalnie dziękując straży Bętkowskiej za pierwszeństwo w wzorowej przybyciu na zjazd z odległości 56 km. własnym kosztem. Komendantem zjazdu był p. E. Kwapisz z Pilicy, komendantem placu p. Wł. Kukla, adiutantem p. K. Poleca z Klucza nadczością czynował st. inst. p. Karkowski. Okręg reprezentował wiceprezes p. L. Fajer z Olkusza.

Z CZELADZI.

(c) Propaganda ogródków działkowych w Czładzi W niedzielę dnia 2 bm. w sali kina „Czary“ zostanie wyświetlony film pt. „W krainie słońca“ oraz o ogródkach działkowych. Niezapominajcie o tym, że jest to wyjątkowo ciekawy referat, jakoteż ciekawy film, na sali nie powinno brakować nikogo. — Wstęp bezpłatny. Początek o godz. 19 rano.

O ZAWIERCIU.

(z) Osobiste. Onegdaj bawił w powiecie zawierckim inspektor wojewódzki OTIO, i KR, p. E. Kamiński. P. Kamiński dokonał inspekcji konkursów na samodzielnych gospodarzy w Włodowicach i Górze Włodowskiej. Inspektor Kamiński stwierdził, że konkursy na samodzielnych gospodarzy w powiecie zawierckim stoją na wysokim poziomie.

(z) Kradzieże. Ze szkoły powszechnej nr. 5 nieznany złodziej skradł z zamkniętej szuflady 12 zł.

— Piotrowi Kulawikowi z Grabowej skradziono z wozu na Nowym Rynku 2 pary bucików.

(z) Pobicie. Giermala Jan (Paderewskiego 15) zameldował w policji o pobiciu go przez Popkiewicza Mariana (Górnoślaska 27).

TYDZIEŃ PROPAGANDY SPÓŁDZIELCZEJ W MYSZKOWIE.

Od 18 do 25 września br. w Myszkowie przy spółdzielni „Zjednoczenie“ odbył się tydzień propagandy spółdzielczej. W tym celu został utworzony komitet z przewodniczącym p. Pawłem Zajaczkowskim, na czele.

W czasie tygodnia komitet urządził kilka odczytów o spółdzielczości. Referaty wygłosili pp.: Dederko Franciszek i Śliwiński.

W ubiegłą niedzielę odbyło się, in-formacyjne zebranie członków spółdzielni pod przewodnictwem p. Władziera Dudzińskiego w obecności 187 członków, na którym było przedstawione sprawozdanie za pierwsze półroczcie. Ze sprawozdania wynika, że mimo kryzysu, bezrobocia i zmniejszenia zarobków spółdzielnia rozwija się naogół dobrze. Obrót wynosił za pierwsze półroczcie 237.575 zł., czyści zaś nadwyżka 9.293 zł. Jedną bolączką, którą narazie trudno usunąć, jest sprzedaż na kredyt, to też władze spółdzielni dążą do całkowitego zniesienia kredytu.

Na zakończenie tygodnia spółdzielczości przybył do Myszkowa były prezydent Rzeczypospolitej Polskiej profesor Stanisław Wojciechowski. W ubiegłą niedzielę, w sali kina „Miraż“ przy udziale około 1000 osób odbyła się akademja z następującym programem: odsłonięcie hymnu spółdzielni, czego przez „Lutnię“, powitanie pianiną uchem spółdzielczego profesora p. Stanisława Wojciechowskiego przez członków komitetu i wiceprezesa rady nadzorczej, referat o spółdzielczości wygłosił prof. Stanisław Wojciechowski, nagrodzony niemiłąkami oklaskami, poczem koncertowała „Lutnia“. Okrzykiem na cześć gościa akademja zamknięta.

Prof. Wojciechowski interesował się bardzo spółdzielnią w Myszkowie i zwiędził jej sklepy.

Z OLSKUSZA.

(ol) Zebranie. Dzisiaj o godz. 4 i pół popoł. w sali miejscowej ochronki towarzystwo dobroczynności urządziło zebranie, na którym zostanie postanowione, czy ochronki prowadzić nadal, lub zamknąć, z powodu braku funduszków.

(ol) Na uroczystość do Dąbrowy z okazji poświęcenia sztandaru O. Z. P. R. w dniu 2 bm., olkuszcy podoficerowie rezerwy wyjeżdżają z Olkusza rano o godz. 6 i pół autobusem.

OFIARA

złożona w administracji.

M. Nowakowska składa na bezrobotnych zł. 5 (pięc) jako sumę sporną.

Dr. WIKTOR STAŁOWSKI

KATOWICE, Pocztowa 10.

Lekarz specj. chorób skórnych, wenerycznych i kosmetyki lekarskiej ordynuje w sezonie jesiennym 9 I i 5-8. Naświetlanie — Bezopracyjne leczenie żyłaków.

Z DĄBROWY.

(d) Dyrekcja szkoły górniczej w Dąbrowie zaprasza członków kola absolwentów na zebranie, które odbędzie się w gmachu szkoły w niedzielę, dnia 2 października o godz. 10.30 przed południem.

(d) W lektorjum miejskiej czytelnicy publicznej w Dąbrowie, ul. 3-go maja nr. 14, o godzinie 19 m. 30 odbędzie się następujące pogadanki: W niedzielę, dnia 2 bm., prof. Jan Lemiesz, „Napołen w Egipcie“, w poniedziałek, dnia 3, dr. Ludwik Łakomy, „Atomy — mgła wie — wszechświat“, część I-sza, we wtorek dnia 4, prof. Józef Brzeziński, „Sport wioślarski, żeglarski oraz turytyka wodna“, w środę, dnia 5, dr. Adam Piwowar, „Geologiczna działalność morza“, ilustrowana przezroczkami, w czwartek, dnia 6, prof. Adam Sochacki, „Wrażenia z podróży odbytej „Polonią“ po morzu północnym“, w piątek, d. 7, prof. Wacław Kamiński, „Jak zatłwiono sprawę odszkodowań wojennych“, w sobotę, d. 8, prof. Teofil Meller, „Znaczenie wychowawcze i społeczne gier i zabaw ruchowych“. Wejście bezpłatne.

Pomyłka ślepej Temidy

Wolność zamiast 10 lat więzienia.

Sfery prawnicze Wiednia są obecnie poruszone epilogiem tajemniczej sprawy, której początek sięga wiosny ub. roku.

Oto w maju roku 1931 wielkie wrażenie w całym świecie wywołało sensacyjne morderstwo w Boliwji.

Na skraju dziewiczych lasów w Boliwji w pobliżu La Paz, znaleziono zwłoki młodej wiednicki Ireny Chrison, obok niej zamordowanego kupca ze Stuttgartu Hansa Scheele, obydwoje zastrzelonych z karabinu.

Przez dłuższy czas nie można było rozwiązać tej zawiłej zagadki, kto jest sprawcą tej zbrodni.

Dopiero właściciel farmy, na której terenie znaleziono zwłoki zamordowanych, niejaki Guitierrez, nasunął policji przypuszczenie, że mordercą musi być zazdrosny kochanek Ireny Chrison, młody kupiec z Wiednia, Walter Kohn, który wywędrował z nią do Boliwji.

Natychmiast aresztowano Kohna pod zarzutem popełnienia morderstwa na kochance i rywalu. Kohn przysięgał, że jest niewinny, lecz nadaremnie.

Zeznania Guitierreza obciążały go tak bardzo, że

skazano go na 10 lat więzienia. Moralne poszlaki przeciwko Kohnowi były istotnie bardzo silne i wszystko wskazywało na to, że Kohn, powodowany zemstą, zgładził niewierną kochankę i swego następcę.

Jako syn znanego i zamożnego kupca wiedeńskiego, właściciela jednej z największych hurtowni zegarów, pracował Kohn u ojca, lecz przed dwoma laty usamodzielniał się i założył na Marienhilferstr. własny magazyn pod firmą „Dom upominków“.

Już w krótkim czasie dała się młodemu Kohnowi zła konjunktura

przykro we znaki. Zwinął zatem interes i wraz ze swoją sprzedawczynią, Ireną Chrison, wyjechał do Ameryki Południowej.

Z listów obojga wynikało, że czuli się na obczyźnie zadowoleni i żyli ze sobą szczęśliwie tak długo, dopóki nie pojawił się „ten trzeci“.

Zaznajomili się podczas wycieczki do Boliwji z kupcem ze Stuttgartu, Hansem Scheelem. Walter Kohn zmiarkował wkrótce, co się święci. Widząc, że Irena darzy względami Scheela, pozostawił ją z nowym wielbicielem w farmie Guitierreza.

W kilka dni później zostali zamordowani Irena Chrison i Hans Scheel, a Kohn aresztowany.

Także jego towarzysza i przewodnika, indjanina Lune, podejrzewano o współudział w morderstwie i skazano na kilka lat więzienia.

Obrońcy Kohna nie dali jednak za wygraną.

Udało im się wykazać, że Kohn stanowczo nie miał karabinu, z którego padły strzały do zamordowanych.

Na tej podstawie wznowiono śledztwo. I oto okazało się, że takie właśnie karabiny posiada Guitierrez.

Nie dość na tem. Szczegółowa rewizja, przeprowadzona w mieszkaniu farmera, wykazała, że posiada on zreszcie ukrytą biżuterję i inne drobiazgi, pochodzące z obrabowania Ireny Chrison.

Guitierrez został aresztowany. Przyparty do muru,

przyznał się do zamordowania wiednicki

i jej towarzysza w celach rabunkowych.

Natychmiast zwolniono z więzienia Waltera Kohna i Lune.

OGŁOSZENIE.

Ponieważ zgromadzenie wierzycieli Spółdzielczego Banku Zagłębia Spółdzielni z ogr. odp. w Sosnowcu zwołała do Sądu Okręgowego na dzień 24 września r. b. nie doprowadziło do zawarcia układu z powodu okoliczności przewidzianych w artykule 56 z rozporządzenia zapobieganiu upadłości (Dz. U. Rz. Nr. 3/1928) na podstawie art. 53 tego rozporządzenia wyznacza się termin drugiego ogólnego zgromadzenia wierzycieli na dzień 8 października 1932 r. do lokalu Sądu Okręgowego w Sosnowcu (duża sala cywilna) o godz. 10.00 zrana z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie nadzorczy sądowy; 2) a) Odczytanie propozycji układowych, b) odczytanie pierwszego wniosku wierzycieli zgłoszonego na zgromadzeniu w dniu 24/9 r. b., c) odczytanie drugiego wniosku wierzycieli zgłoszonego na zgromadzeniu w dniu 24/9 br., d) dyskusja; 3) a) głosowanie nad propozycjami układowymi Banku, b) głosowanie nad wnioskiem pierwszym, c) głosowanie nad wnioskiem drugim; 4) Wybór zarządcy z ramienia wierzycieli.

W drugim ogólnym zgromadzeniu mogą wziąć udział wierzyciele wpisani na listę wierzycieli przez nadzorcę sądowego. Nie obecni wierzyciele mogą złożyć swoje głosy na piśmie; podpis wierzyciela winien być poświadczony urzędowo. Wierzyciele obecni na drugim ogólnym zgromadzeniu winni posiadać przy sobie zawiadomienie o drugim ogólnym zgromadzeniu, lub de wód swej wierzycielskiej poświadczony przez nadzorcę sądowego.

Sędzia Komisarz nad Bankiem Zagłębia
KAZIMIERZ ŚWIDERSKI.

BEZPŁATNIE.

Firma „A. Nechamkis“ w Łodzi celem rozpowszechnienia swoich wyrobów wśród najszerszych warstw ludności naszego kraju, postanowiła na krótki czas wysłać 5.000 kuponów ubraniowych w dobrym gatunku po cenie niższej kosztu, 3 mtr. materiału najmodniejszego w gatunku doskonałym we wzorach ostatniej mody pełnej podwojonej szerokości (140 cm.) nadajacy się na eleganckie męskie ubranie jesienne lub zimowe, tylko za zł. 11.— (zamiast zł. 25). Prócz tego dodajemy do każdego kuponu ubraniowego podszewkę zupełnie bezpłatnie. **TO WSZYSTKO RAZEM WYSYŁAMY TYLKO ZA ZŁ. 11.— (jedenaście).** Również wysyłamy komplet pierwszorzędných towarów nadajacy się dla każdego domu tylko za zł. 27.10 (zamiast zł. 55.—), a mianowicie: 1 ubranie męskie (streuchgarn.) w dobrym gatunku uszyte pdg. ostatniej mody, z odpowiednimi dodatkami przy zamówieniu prosimy podać rozmiar i nr. ubrania), 1 swetr „Pullover“ męski lub damski w najnowszych i kardowych deseniach angielskich, 1 koszula męska biała, trykotowa, zimowa. 1 para kalesonów białych trykotowych zimowych, 2 pary skarpetek męskich w dobrym gatunku, 3 ręczniki kąpielowe, 3 chustki męskie kieszonkowe i 1 krawat jedwabny. **TO WSZYSTKO RAZEM WYSYŁAMY TYLKO ZA ZŁ. 27.10.** Towar wysyłamy za zaliczeniem pocztowem po otrzymaniu listownego zamówienia. Placi się przy odbiorze towaru. Bez wszelkiego ryzyka. Za to gwarantujemy Wraźcie gdyby się towar nie podobał przyjmujemy ta kowu z powrotem, a pieniądze natychmiast zwracamy.

Zamówienia prosimy adresować: Firma „A. NECHAMKIS“ — Łódź, skrzynka pocztowa 178.

ZE SPORTU.

DWA MECZE MIĘDZYPANSTWOWE POLSKIEJ REPREZENTACJI PIŁKARSKIEJ.

W dniu 2 bm. tj. jutro piłkarze nasi rozegrają dwa międzypaństwowe mecze z Lotwą i Rumunją.

Mecz z Rumunją odbędzie się w Bukareszcie a z Lotwą w Warszawie.

Kapitan PZPN. p. Kaluża miał trudne zadanie przy ustaleniu składu dwóch drużyn.

Po naszych drużynach możemy się spodziewać, że dadzą one z siebie wszystko, na co je tylko stać

DZIS ODBĘDZIE SIĘ MECZ LEKKOATLETYCZNY POLSKA - WĘGRY.

Po niespodziewanej klęsce lekkoatletów polskich w Wiedniu, przekonaliśmy się, że nie tylko my, lecz cały świat lekkoatletyczny idzie naprzód. To też na całkowite zwycięstwo nad węgry możemy liczyć tylko przy dużej ilości szczęścia.

„PŁOMIEŃ“ — „ZEW“.

Zawody o mistrzostwo kl. C. między powyższymi drużynami odbędzie się dnia 2 bm., tj. niedzielę o godz. 10 rano na boisku „Ruchu“ w Sosnowcu, a nie na stadionie „Unji“ jak mylnie podano w komunikacie podokręgu

„ZAGŁĘBIE“ — „SARMACJA“

Na boisku Hakoahu „Zagłębie“ rozegra mecz towarzyski z „Sarmacją“. Początek zawodów o godz. 3.30 popoł.

Jednocześnie nadmieniamy w związku z meczem z ub. niedzieli „Zagłębie“ — „Dab“, że drużyna Śląska wystąpiła o swym pełnym składzie, a nie rezerwowym jak mylnie podano.

WYŚCIGI KOLARSKIE STS. „UNJI“.

Sekcja kolarska STS. „Unja“ w Sosnowcu w dniu 2 października rb. urządzi wyścig kolarski na trasie Sosnowiec — Będzin — Grodziec — Czeladź — Sosnowiec, 3 okrążenia — 66 klm. razem. Zbiórka zawodników o godz. 7 rano na boisku, start zaś o godz. 8 przy ul. Rudnej w Sosnowcu. W wyścigu tym wezmą udział pierwszorzędné siły ze Śląska i woj. kieleckiego. Wyścig ten budzi powszechne zainteresowanie, ponieważ zawodnicy „Unji“ są obecnie w świetnej formie.

Dzisiaj następuje piękny jak bożek RAMON NOVARRO porywa widzów w swem najpotężniejszym arcydziele p. t.

◆ SYN INDYJ ◆

Syn Indyj, to przebojowy szlager najnowszej produkcji światowej wytwórni Metro Goldwyn Meyer. Przy ogromnym nakładzie kosztów udało się Dyrekcji kina wyświetlić ten film przed Warszawa.

Początek seansów w dni powszednie: I o godz. 18.00, II o 19.45, III o godz. 21.30. W sobotę i w niedzielę: I o godz. 16.00, II o godz. 17.45, III o godz. 19.30, IV o godz. 21.15. — — —

DZIS!

Śpiewak Nieznany

W roli głównej wybijny tenor LUCJAN MURATORE zwany słowikiem Paryża. Reżyserja Turzańskiego.

NADPROGRAM:
TYGODNIK „PARAMOUNTU“.
Wkrótce: „Moskwa bez maski“.

W niedzielę o godz. 11 m. 30 rano pierwszy poranek dla młodzieży.
I. „PAT i PATACHON JAKO STRZELCY“, II. DAR POMORZA. III. TYGODNIK AKTUALNOŚCI.

Od czwartku 29 września do 2 października włącznie. Wielki film dźwiękowy z dalekich mórz i słonecznych portów południa p. t.

W każdym porcie dziewczyna

W rolach głównych ALBERT PREJEAN i LOLITA BENAVENTE.

Nadprogram KOMEDJA DŹWIĘKOWA.
ANONS! Od poniedziałku 3-go października potężny film dźwiękowy p. t. „WIARA NADZIEJA i MIŁOŚĆ“

DROBNE OGŁOSZENIA

POSAIY I PRACE

POTRZEBNA ekspedjentka do wędliniarni z kilkuletnią praktyką. Zgłoszenia pisemnie Zawiercie, 11 Listopada 21, Piekarski.

LOKALE

POKÓJ UMEBLOWANY do wynajęcia zaraz. Sosnowiec, Piłsudskiego 16 m. 15.

Kupno i sprzedaż

KUPIE gospodarstwo rolne za gotówkę, mogą przejąć dług hipoteczny. Zgłoszenia „Expres“ Sosnowiec pod „Zaraz“

**DRUKARNIA
EX-PRES ZAGŁĘBIA**
SOSNOWIEC
ul. Teatralna Nr. 1a, Telef. 4-94

WYKONYWA:
Czasopisma, broszury, etc. ze
ulotki, nakładowe roboty na
maszynach rotacyjnych, az
wszelkie roboty w zakresie u-
karstwa wchodzącej.

CENY KONKURENCYJNE

HEMOROJDY

„Varicol“ (z kogutkiem)
Usuwają ból, pieczenie, swędzenie,
trwawienie, zmniejszają guzy (zylaki).
Sprzedają apteki.

Zgubione dokumenty
po 5 groszy za 1 wyraz.

GLANOWSKI JACENTY zgubił kontramarkę nr. 588 wydaną przez gwaręctwo Hrabia Renard w Sosnowcu.

MUSIAŁ JÓZEF zgubił dowód osobisty wydany przez gminę olkuskosie-wierską, wyciąg z ksiąg ludności, oraz kartę mobilizacji wydaną przez P.K.U. Będzin.

JEZIERSKI JAN zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. Sosnowiec.

PLEBANEK TEOFIL zgubił kartę rze-mieślniczą, wydaną przez starostwo Będzin.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rze-mieślniczą, wydaną przez starostwo zawierkie. Icek Janas Lejzerowicz, Zarki.

ABRAM LIBER zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Pińczów.

Różne

6 FOTOGRAFJI podczas odpustu zł. 4.95. Foto - Stelmaszczyk. Pogoń. Orla 4

ZA długi żony mojej Heleny z Gajewskich nie odpowiadam i płacić nie będę od dn. 29 września 1932 r. Bolesław Przybyła. Dąbrowa, 3-go Maja 4.